

Sporen door het Oosten

Rob Hof filmde drie jaar lang ontmoetingen met treinreizigers in 23 landen

MONIQUE BRANDT

AMSTERDAM - Cambodja, Thailand, Israël, Syrië, India, Afghanistan, Iran: het zijn slechts enkele van de landen die filmmaker Rob Hof aandeed voor de prestigieuze tv-serie *Sporen uit het oosten, ontmoetingen tussen Hanoi en Istanboel*. Per trein, wel te verstaan.

Hij reisde in drie jaar tienduizenden kilometers en filmde onderweg zijn ontmoetingen met mensen uit allerlei culturen. Hof: "Ik vertrok met het idee dat steeds meer sprake is van een wij-zij-tegenstelling, als of al die mensen zich in hun eigen hokjes terugtrekken. Alles wat van daar komt, beschouwen wij als problematisch. Maar wie zijn zij nu eigenlijk?"

"Daarbij bestaat, in tegenstelling tot wat wij denken, in landen zoals Vietnam, India, Maleisië, juist een enorme ambitie en energie om de toekomst in te gaan. Die mensen willen het Westen niet kopiëren maar hun eigen religie en tradities meenemen." Voor de trein werd gekozen omdat mensen daar nog tijd hebben om hun verhaal te doen. Hof praat met ze over religie, verwachtingen en idealen.

Eerder reisde hij al per trein voor de tweedelige serie *De grens in mijn hart*, waarin hij van Sint Petersburg naar Sarajevo trok en onderzocht welke invloed de val van de Muur had op de reizigers.

In zijn nieuwe serie komt hij terecht in aftandse doorneltes, in de comfortabele stoelen van super-

De 'herenigingsexpres', van Noord- naar Zuid-Vietnam.

FOTO IRANA KALUZA

snelle Maleisische sneltreinen en op het propvolle dak van een locomotief die zuchtend en steunend zijn weg zoekt door het achterland van Cambodja.

Op die plekken is men opvallend openhartig, zoals de vrolijke conducteur, die constateert dat de maatschappij er meer op vooruit is gegaan dan zijn treinen. Maar alles beter dan toen de Rode Khmer nog treinen ophies. "Het blijft bebelen, maar ik heb vertrouwen."

Wat opvalt, is hoe jongeren, moderne opvattingen combineren met de gewoonten uit het verleden: "We hoeven het Westen niet na te doen," zegt het moslimmeisje in de Maleisische trein dat arts wil worden. "We halen er alleen het beste

vandaan en scheppen onze eigen maatschappij, gestoeld op onze cultuur."

De donkerste kijk op de werkelijkheid komen we tegen in een Israëlsche trein. Terwijl een Arabisch meisje sombert over de dis-

'WIJ HOEVEN HET WESTEN NIET NA TE DOEN'

criminatie die haar ten deel valt in de Israëlsche maatschappij, verwerpt een leeftijdgenote het idee van een toekomst in vrede. "Missionschieten dat een vredesverdrag zal worden gesloten, ooit, dat denk ik

wel. Maar échte vrede, nee, dat zal nooit gebeuren."

Behalve een boeiende en bij vlogen ontroerende portrettenserie die mensen van ver dichtbij haalt, is *Sporen uit het Oosten* een wonder van fondsenwerving en partnerships. De hedendaagse documentairemaker moet behalve artistieke capaciteiten immers vooral de tijd hebben om partners te vinden.

Deze reeks werd oorspronkelijk gemaakt in coproductie met de ARD en de Bayerische Rundfunk, die de serie zelfs op *prime time* uitzenden. Na Oostenrijk en Ierland stapten, uniek voor omroep, ook vijf Nederlandse levensbeschouwelijke omroepen op de trein: de NCRV, de Boedhistische Omroep, de Joodse Omroep, de Organisatie Hindoe Media en de Nederlandse Moslim Omroep.

De KRO/RKK vond de samenwerking iets te veel van het goede en haakte af, net zoals de Icon. Samen met organisaties als Oxfam Novib, Stichting Doen, het CoBo fonds, Kerk in actie, Hivos en een Europese subsidie hoesten de overige partijen de twee miljoen euro op die nodig was om het project uitgevoerd te krijgen.

Komend najaar zal de film besproken worden tijdens een congres over globalisering in Istanboel. Ook krijgt de interreligieuze samenwerking een vervolg: onder de titel *Werelduren* volgt een nieuwe portrettenreeks van mensen uit de hele wereld.

Sporen uit het Oosten, Nederland 1
vandaag 23.25 uur